

Υπόθεση C-641/19

**Σύνοψη της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως κατά το άρθρο 98,
παράγραφος 1, του Κανονισμού Διαδικασίας του Δικαστηρίου**

Ημερομηνία καταθέσεως:

30 Αυγούστου 2019

Αιτούν δικαστήριο:

Amtsgericht Hamburg [ειρηνοδικείο Αμβούργου] (Γερμανία)

Ημερομηνία της αποφάσεως του αιτούντος δικαστηρίου:

23 Αυγούστου 2019

Ενάγουσα:

EU

Εναγομένη:

PE Digital GmbH

Αντικείμενο της κύριας δίκης

Επιγραμμική (online) σύμβαση υπηρεσίας γνωριμιών – Οδηγία 2011/83 – Άρθρο 14, παράγραφος 3, και άρθρο 2, σημείο 11 – Υποχρεώσεις του καταναλωτή σε περίπτωση υπαναχώρησης – Συνολική παροχή αποτελούμενη από περισσότερες μερικές παροχές με διαφορετικό χρόνο εκπλήρωσης – Ποσό ανάλογο προς τα παρασχεθέντα μέχρι τη στιγμή που ο καταναλωτής ενημέρωσε τον έμπορο ότι θα ασκήσει το δικαίωμα υπαναχώρησης, σε σύγκριση με την πλήρη κάλυψη της σύμβασης – Υπολογισμός – Μερική παροχή που εκπληρώνεται μεν σε συνεχή βάση, αλλά έχει υψηλότερη ή χαμηλότερη αξία για τον καταναλωτή κατά την έναρξη του χρόνου ισχύος της συμβάσεως – Οδηγία 2019/770 – Άρθρο 2, σημείο 1 – Αρχεία που παρέχονται ως μερική παροχή στο πλαίσιο συνολικής παροχής που εκπληρώνεται ιδίως ως «ψηφιακή υπηρεσία» υπό την έννοια του άρθρου 2, σημείο 2, της οδηγίας 2019/770 – Έννοια της υπερβολικής συνολικής τιμής κατ' άρθρο 14, παράγραφος 3, τρίτη περίοδος, της οδηγίας 2011/83

Αντικείμενο και νομική βάση της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

Ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης, άρθρο 267, παράγραφος 1, στοιχείο β', και παράγραφος 3, ΣΛΕΕ.

Προδικαστικά ερωτήματα

- 1) Πρέπει το άρθρο 14, παράγραφος 3, της οδηγίας (ΕΕ) 2011/83 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, λαμβανομένης υπόψη της αιτιολογικής σκέψεως 50 της οδηγίας 2011/83, να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι το καταβλητέο από τον καταναλωτή «ποσό ανάλογο προς τα παρασχεθέντα μέχρι τη στιγμή που ο καταναλωτής ενημέρωσε τον έμπορο ότι θα ασκήσει το δικαίωμα υπαναχώρησης, σε σύγκριση με την πλήρη κάλυψη της σύμβασης» πρέπει, σε περίπτωση συμβάσεως κατά το περιεχόμενο της οποίας δεν οφείλεται ενιαία παροχή αλλά συνολική παροχή αποτελούμενη από μερικές παροχές, να υπολογιστεί αμιγώς pro rata temporis, όταν ο καταναλωτής πληρώνει μεν για τη συνολική παροχή pro rata temporis αλλά οι μερικές παροχές εκπληρώνονται με διαφορετική ταχύτητα;
- 2) Πρέπει το άρθρο 14, παράγραφος 3, της οδηγίας 2011/83 να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι το καταβλητέο από τον καταναλωτή «ποσό ανάλογο προς τα παρασχεθέντα μέχρι τη στιγμή που ο καταναλωτής ενημέρωσε τον έμπορο ότι θα ασκήσει το δικαίωμα υπαναχώρησης, σε σύγκριση με την πλήρη κάλυψη της σύμβασης», πρέπει να υπολογιστεί αμιγώς pro rata temporis, ακόμη και όταν μια (μερική) παροχή εκπληρώνεται μεν σε συνεχή βάση, αλλά έχει υψηλότερη ή χαμηλότερη αξία για τον καταναλωτή κατά την έναρξη του χρόνου ισχύος της συμβάσεως;
- 3) Πρέπει το άρθρο 2, σημείο 11, της οδηγίας 2011/83 και το άρθρο 2, σημείο 1, της οδηγίας (ΕΕ) 2019/770 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2019, να ερμηνευθούν υπό την έννοια ότι μπορούν να αποτελούν «ψηφιακό περιεχόμενο» κατ' άρθρο 2, σημείο 11, της οδηγίας 2011/83 και κατ' άρθρο 2, σημείο 1, της οδηγίας 2019/770 ακόμη και εκείνα τα αρχεία που παρέχονται ως μερική παροχή στο πλαίσιο συνολικής παροχής που εκπληρώνεται ιδίως ως «ψηφιακή υπηρεσία» κατ' άρθρο 2, σημείο 2, της οδηγίας 2019/770, με αποτέλεσμα να δύναται ο έμπορος να προκαλέσει την απόσβεση του δικαιώματος υπαναχώρησης σε σχέση με τη μερική παροχή σύμφωνα με το άρθρο 16, στοιχείο γ', της οδηγίας 2011/83, ενώ ο καταναλωτής, σε περίπτωση που ο έμπορος δεν επιτύχει το ανωτέρω, να δύναται να υπαναχωρήσει από τη σύμβαση συνολικά, χωρίς να οφείλει να καταβάλει ποσό αποζημίωσης για την εν λόγω μερική παροχή λόγω του άρθρου 14, παράγραφος 4, στοιχείο β', σημείο ii, της οδηγίας 2011/83;
- 4) Πρέπει το άρθρο 14, παράγραφος 3, της οδηγίας 2011/83, λαμβανομένης υπόψη της αιτιολογικής σκέψεως 50 της οδηγίας 2011/83, να ερμηνευθεί

υπό την έννοια ότι η συμβατικώς συμφωνηθείσα συνολική τιμή κατά το άρθρο 14, παράγραφος 3, τρίτη περίοδος, της οδηγίας 2011/83 είναι «υπερβολική», όταν είναι σημαντικά υψηλότερη από τη συνολική τιμή που συμφωνήθηκε με άλλον καταναλωτή για παροχή όμοιας κατά το περιεχόμενο υπηρεσίας από τον ίδιο έμπορο, για την ίδια διάρκεια σύμβασης και επίσης υπό τις ίδιες λοιπές προϋποθέσεις;

Διατάξεις του δικαίου της Ένωσης

Οδηγία 2011/83/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 25ης Οκτωβρίου 2011, σχετικά με τα δικαιώματα των καταναλωτών, την τροποποίηση της οδηγίας 93/13/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 1999/44/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου και την κατάργηση της οδηγίας 85/577/ΕΟΚ του Συμβουλίου και της οδηγίας 97/7/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου (ΕΕ 2011, L 304, σελ. 64), ιδίως άρθρο 2, άρθρο 9, παράγραφος 1, άρθρο 14, παράγραφος 3 και παράγραφος 4, στοιχείο β', σημείο ii, και άρθρο 16, στοιχείο γ'

Οδηγία (ΕΕ) 2019/770 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 20ής Μαΐου 2019, σχετικά με ορισμένες πτυχές που αφορούν τις συμβάσεις για την προμήθεια ψηφιακού περιεχομένου και ψηφιακών υπηρεσιών (ΕΕ 2019, L 136, σελ. 1), ιδίως άρθρο 2, σημείο 1 και 2.

Διατάξεις του εθνικού δικαίου

Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας στην έκδοση που δημοσιεύθηκε στις 5 Δεκεμβρίου 2005 (BGBl. I σελ. 3202· 2006 I σελ. 431· 2007 I σελ. 1781) και τροποποιήθηκε εσχάτως δυνάμει του άρθρου 5, παράγραφος 26, του νόμου της 21ης Ιουνίου 2019 (BGBl. I σελ. 846), ιδίως άρθρο 287 και άρθρο 511, παράγραφος 1

Αστικός Κώδικας στην έκδοση που δημοσιεύθηκε στις 2 Ιανουαρίου 2002 (BGBl. I σελ. 42, 2909· 2003 I σελ. 738) και τροποποιήθηκε εσχάτως δυνάμει του άρθρου 7 του νόμου της 31ης Ιανουαρίου 2019 (BGBl. I S. 54), ιδίως άρθρο 158, παράγραφος 1, άρθρο 312f, παράγραφος 3, άρθρο 312g, παράγραφος 1, άρθρο 355, παράγραφος 1, άρθρο 356, παράγραφος 5, και άρθρο 357, παράγραφοι 1, 8 και 9

Εισαγωγικός Νόμος του Αστικού Κώδικα στην έκδοση που δημοσιεύθηκε στις 21 Σεπτεμβρίου 1994 (BGBl. I σελ. 2494· 1997 I σελ. 1061) και τροποποιήθηκε εσχάτως δυνάμει του άρθρου 2 του νόμου της 18ης Δεκεμβρίου 2018 (BGBl. I σελ. 2648), ιδίως άρθρο 246a § 1, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, σημεία 1 και 3

Σύντομη έκθεση των πραγματικών περιστατικών και της κύριας δίκης

- 1 Τα διάδικα μέρη αντιδικούν σχετικά με την ύπαρξη και το ύψος απαιτήσεως της εναγομένης για πληρωμή ενός ποσού αποζημίωσης μετά την υπαναχώρηση της ενάγουσας από επιγραμμική σύμβαση υπηρεσίας γνωριμιών.
- 2 Η εναγομένη λειτουργεί την επιγραμμική υπηρεσία γνωριμιών «Parship» που δραστηριοποιείται διεθνώς υπό τη διαδικτυακή διεύθυνση «www.parship.de». Παρέχει στους χρήστες της δύο μορφές συνδρομής: τη δωρεάν βασική συνδρομή με εξαιρετικά περιορισμένη δυνατότητα επαφής με άλλους χρήστες και την επί πληρωμή συνδρομή «Premium» για 6, 12 ή 24 μήνες. Η συνδρομή «Premium» επιτρέπει στους χρήστες να έρχονται κατά τη διάρκεια της συνδρομής τους σε επικοινωνία με κάθε άλλο συνδρομητή «Premium» –πάνω από 186.000 συνδρομητές «Premium» σε όλη τη Γερμανία– και να ανταλλάσσουν σε αυτό το πλαίσιο μηνύματα και φωτογραφίες.
- 3 Στη συνδρομή «Premium» περιλαμβάνεται επιπλέον η λεγόμενη εγγύηση επαφής, με την οποία η εναγομένη εγγυάται στον χρήστη την επίτευξη συγκεκριμένου αριθμού επαφών με άλλους χρήστες, π.χ. την επίτευξη επτά επαφών σε χρονικό διάστημα 12 μηνών. Ως επαφή θεωρείται κάθε απάντηση «ελεύθερου κειμένου» που διαβάζει ο εκάστοτε χρήστης για μήνυμα που έστειλε, καθώς και ένα μήνυμα που λαμβάνει ο χρήστης, στη συνέχεια του οποίου αντάλλαξε και διάβασε τουλάχιστον δύο μηνύματα «ελεύθερου κειμένου» με τον άλλο χρήστη.
- 4 Κατά μέσο όρο στέλνονται και λαμβάνονται κατά την πρώτη εβδομάδα της σύμβασης 31,3 μηνύματα, κατά τη δεύτερη εβδομάδα της σύμβασης 8,9 μηνύματα, κατά την τρίτη εβδομάδα της σύμβασης 6,1 μηνύματα, κατά την τέταρτη εβδομάδα της σύμβασης 5,1 μηνύματα και από την πέμπτη εβδομάδα της σύμβασης σταθερά λιγότερα από πέντε μηνύματα.
- 5 Για κάθε καταναλωτή που αποφασίζει να γίνει μέλος, δημιουργείται αμέσως μετά την εγγραφή με αυτοματοποιημένο τρόπο μια επιλογή από προτάσεις συντρόφων από το ίδιο ομόσπονδο κράτος, βάσει ενός τεστ προσωπικότητας που διαρκεί περίπου τριάντα λεπτά και αφορά ιδιότητες, συνήθειες και ενδιαφέροντα που σχετίζονται με την επιλογή συντρόφου. Σε περίπτωση δωδεκάμηνης συνδρομής «Premium», η επιλογή αυτή αποτελεί ήδη το ήμισυ σχεδόν όλων των προτάσεων συντρόφου που παρέχονται κατά τη διάρκεια της σύμβασης. Ο αλγόριθμος για το τεστ προσωπικότητας δημιουργήθηκε και αναπτύχθηκε υπό τη διεύθυνση διπλωματούχου ψυχολόγου. Οι συνδρομητές «Premium» λαμβάνουν το αποτέλεσμα του τεστ που παράγεται από υπολογιστή με τη μορφή μιας «έκθεσης ανάλυσης προσωπικότητας» έκτασης 50 σελίδων, ενώ οι βασικοί συνδρομητές μπορούν να το αποκτήσουν ως μερική παροχή έναντι ανταλλάγματος. Στις 4 Νοεμβρίου 2018 η ενάγουσα σύναψε με την εναγομένη σύμβαση για συνδρομή «Premium» διάρκειας 12 μηνών έναντι συνολικής τιμής 523,95 ευρώ. Η τιμή αυτή ήταν υψηλότερη του διπλάσιου των τιμών που υπολόγισε η εναγομένη για κάποιους άλλους συνδρομητές της για την ίδια διάρκεια σύμβασης στο ίδιο συμβατικό έτος. Η εναγομένη ενημέρωσε την ενάγουσα για το δικαίωμα

υπαναχώρησής της σύμφωνα με τις απαιτήσεις του άρθρου 246α § 1, παράγραφος 2, πρώτο εδάφιο, σημεία 1 και 3, του Εισαγωγικού Νόμου του Αστικού Κώδικα και η ενάγουσα επιβεβαίωσε προς την εναγομένη ότι επιθυμούσε την έναρξη της παροχής των υπηρεσιών της τελευταίας πριν την παρέλευση της προθεσμίας υπαναχώρησης. Όταν η ενάγουσα υπαναχώρησε από τη σύμβαση την 8η Νοεμβρίου 2018, η εναγομένη της χρέωσε ένα ποσό αποζημίωσης («αντιστάθμιση αξίας») συνολικού ύψους 392,96 ευρώ και παρακράτησε το ποσό αυτό από τον λογαριασμό της ενάγουσας.

- 6 Με την αγωγή της η ενάγουσα ζητεί την επιστροφή όλων των πληρωμών στις οποίες έχει προβεί.

Κύριοι ισχυρισμοί των διαδίκων της κύριας δίκης

- 7 Η ενάγουσα προβάλλει τον ισχυρισμό ότι η εναγομένη μπορεί στην καλύτερη περίπτωση να απαιτήσει αποζημίωση αντιστάθμισης αξίας υπό την έννοια του άρθρου 357, παράγραφος 8, του Αστικού Κώδικα, υπολογιζόμενη pro rata temporis.
- 8 Η εναγομένη υποστηρίζει ότι η αποζημίωση αντιστάθμισης αξίας υπό την έννοια του άρθρου 357, παράγραφος 8, του Αστικού Κώδικα δεν πρέπει να υπολογιστεί αποκλειστικά pro rata temporis. Από τη μία πλευρά, η υπεσχημένη παροχή αποτελείται από διακριτές μερικές παροχές, τις οποίες υποχρεούται να εκπληρώσει με διαφορετική ταχύτητα: απεριόριστη επικοινωνία, θέαση φωτογραφιών στις οποίες έχει δοθεί πρόσβαση, αποκλειστικό φίλτρο ενδιαφερόντων, ανάλυση της προσωπικότητας των συντρόφων, εγγύηση επαφής, περιφερειακή έρευνα περιοχής, πλήρης κατάλογος ενδιαφερομένων, υπηρεσία σάρωσης για φωτογραφίες προφίλ του πελάτη, έλεγχος προφίλ και συνεχώς επικαιροποιούμενες προτάσεις συντρόφων. Ο πυρήνας της συμβατικής παροχής, ιδίως η έκθεση ανάλυσης προσωπικότητας, η δημιουργία των προτάσεων συντρόφων και η παροχή πρόσβασης σε αυτές, και η χρήση της πλατφόρμας σε πλήρη έκταση για αρκετές ημέρες, εκπληρώνεται κατά το μεγαλύτερο μέρος με την έναρξη ισχύος της σύμβασης. Εν πάση περιπτώσει, η έκθεση ανάλυσης προσωπικότητας και οι προτάσεις συντρόφων που έγιναν βάσει της ανάλυσης προσωπικότητας πρέπει για τον λόγο αυτό να θεωρηθούν ως εφ' άπαξ παροχή κατά την έναρξη ισχύος της σύμβασης. Από την άλλη πλευρά, η χρονικά πρότερη φάση της συνδρομής πρέπει να έχει δυσανάλογα υψηλότερη αξία για τον υπολογισμό της αντιστάθμισης αξίας, διότι ο χρήστης μπορεί ήδη από την έναρξη της συνδρομής «Premium» να αποκτήσει επαφή με το σύνολο των μελών.

Σύντομη έκθεση του σκεπτικού της αιτήσεως προδικαστικής αποφάσεως

- 9 Το αιτούν δικαστήριο εκκινεί από την παραδοχή ότι τα τέσσερα προδικαστικά ερωτήματα πρέπει στο σύνολό τους να απαντηθούν αρνητικά.

Ερώτημα 1

- 10 Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή έχει διευκρινίσει στο τμήμα 6.5.1. του εγγράφου κατευθύνσεων της για την οδηγία 2011/83 που δημοσιεύθηκε τον Ιούνιο του 2014 ότι, όταν η παροχή υπηρεσιών συνδέεται με μη επαναλαμβανόμενα έξοδα για τον έμπορο προκειμένου να παρασχεθούν αυτές στον καταναλωτή, ο έμπορος δικαιούται να περιλάβει αυτά τα έξοδα στον υπολογισμό της αποζημίωσης. Το έγγραφο κατευθύνσεων μπορεί να χρησιμοποιηθεί ως βοήθημα για την ερμηνεία της οδηγίας 2011/83 (και ως εκ τούτου εμμέσως για την ερμηνεία του άρθρου 357, παράγραφος 8, πρώτο, δεύτερο και τρίτο εδάφιο, του Αστικού Κώδικα). Ως εκ τούτου το αιτούν δικαστήριο εκκινεί από την παραδοχή ότι, όταν η συνολική παροχή περιλαμβάνει διακριτές μερικές παροχές που εκπληρώνονται με διαφορετική ταχύτητα κατά τη σύμβαση, για τον υπολογισμό της αποζημίωσης πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η αντίστοιχη διάρκειά τους.

Ερώτημα 2

- 11 Για τον υπολογισμό του «ποσ[ού] ανάλογο[υ] προς τα παρασχεθέντα μέχρι τη στιγμή που ο καταναλωτής ενημέρωσε τον έμπορο ότι θα ασκήσει το δικαίωμα υπαναχώρησης, σε σύγκριση με την πλήρη κάλυψη της σύμβασης», πρέπει κατά την άποψη του αιτούντος δικαστηρίου να ληφθεί υπόψη πέραν του γράμματος του άρθρου 14, παράγραφος 3, της οδηγίας 2011/83 όχι (μόνο) η παροχή που εκπλήρωσε ο έμπορος, αλλά επιπλέον η αξία της παροχής που προέκυψε προς όφελος του καταναλωτή (αυτή είναι και η προσέγγιση του Γερμανού νομοθέτη στο άρθρο 357, άρθρο 8, του Αστικού Κώδικα, καθώς και του Hanseatisches Oberlandesgericht [χανσεατικού εφετείου] [απόφαση της 2ης Μαρτίου 2017 – 3 U 122/14], διαφορετική η προσέγγιση του Αυστριακού Oberster Gerichtshof [Ανώτατου Δικαστηρίου] [απόφαση της 23ης Οκτωβρίου 2018 – 4Ob179/18d]). Και τούτο διότι, δεδομένου του νοήματος και του σκοπού της οδηγίας 2011/83, το αιτούν δικαστήριο εκκινεί κατ' αρχήν από την παραδοχή ότι το ποσό που οφείλει να καταβάλει ο καταναλωτής μετά την υπαναχώρηση πρέπει να συνιστά αντιστάθμιση αξίας, και ως εκ τούτου έχει σημασία αν και σε ποιο βαθμό ο καταναλωτής έχει ήδη καρπωθεί την αξία της παροχής του εμπόρου, όπως προκύπτει από τον εκάστοτε συμβατικό σκοπό. Το αιτούν δικαστήριο αναγνωρίζει ότι ο Ευρωπαίος νομοθέτης δεν έχει χρησιμοποιήσει τον όρο «αντιστάθμιση αξίας» στο άρθρο 14, παράγραφος 3, της οδηγίας 2011/83 και ότι λόγω της διαφοράς ορολογίας μεταξύ της οδηγίας 2011/83 και του Αστικού Κώδικα θα μπορούσαν να προκύψουν κατά περίπτωση αντικρουόμενες ερμηνείες. Ωστόσο το αιτούν δικαστήριο εκκινεί κατ' αρχήν από την παραδοχή ότι το άρθρο 14, παράγραφος 3, της οδηγίας 2011/83 πρέπει, λαμβανομένων υπόψη του νοήματος και του σκοπού της οδηγίας, να ερμηνευθεί υπό την έννοια ότι έχει λάβει υπόψη την έννοια της «αντιστάθμισης αξίας», ήτοι να αναγνωστεί ως εάν η διατύπωση του ήταν: «[...] ποσό ανάλογο προς τα παρασχεθέντα που πραγματοποιήθηκαν ως αξία για τον καταναλωτή».
- 12 Λαμβάνοντας ως αφετηρία την υποχρέωση να ληφθούν υπόψη ορισμένες παροχές με διαφορετική ταχύτητα εκπλήρωσης (βλ. ανωτέρω, σκέψη 10) και τον

χαρακτηρισμό της οφειλόμενης από τον καταναλωτή αντισταθμιστικής παροχής ως «αντιστάθμισης αξίας» (βλ. ανωτέρω, σκέψη 11), δεν μπορεί να θεωρηθεί ότι το άρθρο 14, παράγραφος 3, της οδηγίας 2011/83 και το άρθρο 357, παράγραφος 8, του Αστικού Κώδικα που θεσπίστηκε προς ενσωμάτωσή του προβλέπουν για την προκειμένη περίπτωση τον υπολογισμό του ποσού της αποζημίωσης αμιγώς pro rata temporis. Αντιθέτως, ως πρώτο βήμα για τον υπολογισμό του θα μπορούσαν να οριοθετηθούν μεταξύ τους οι μερικές παροχές που περιλαμβάνονται στη συνολική παροχή. Ως δεύτερο βήμα θα μπορούσαν να οριστούν επιμέρους τιμές για τις μερικές παροχές, λαμβανομένης υπόψη της αξίας τους για τον (μέσο) καταναλωτή στο πλαίσιο του συμβατικού σκοπού, και με κριτήριο την αντίληψη περί αξίας του μέσου καταναλωτή, όπως αυτή εκφράζεται με τη στατιστική αποτύπωση της συμπεριφοράς των χρηστών. Στο τρίτο βήμα θα μπορούσαν να υπολογιστούν οι τμηματικές αντισταθμίσεις αξίας για τις μερικές παροχές, αφενός εξετάζοντας την έκταση στην οποία έχουν ήδη εκπληρωθεί οι μερικές παροχές και αφετέρου εξετάζοντας σε ποιο βαθμό έχει ήδη πραγματοποιηθεί η αξία τους για τον (μέσο) καταναλωτή. Στο τέταρτο βήμα, το άθροισμα των ποσών που υπολογίστηκαν με τον παραπάνω τρόπο θα έδινε τη συνολική αντιστάθμιση αξίας.

- 13 Βάσει των ανωτέρω θα προέκυπτε στην προκειμένη περίπτωση μια συνολική αντιστάθμιση αξίας ποσού 50,77 ευρώ.
- 14 Κατά τον υπολογισμό της συνολικής αντιστάθμισης αξίας βάσει της μεθόδου που περιγράφηκε ανωτέρω, το δικαστήριο εκκίνησε από την παραδοχή ότι η αντικειμενική αξία μιας μερικής παροχής για τον μέσο καταναλωτή πρέπει να θεωρηθεί κατά τόσο υψηλότερη, όσο περισσότερο η εν λόγω μερική παροχή ευνοεί τη γνωριμία με κατάλληλο σύντροφο, με σκοπό τη σύναψη σχέσης. Κατά συνέπεια εκτίμησε τις επιμέρους τιμές για τις μερικές παροχές βάσει του άρθρου 287 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας ως ακολούθως (μερίδιο στη συνολική τιμή):
– Έκθεση ανάλυσης προσωπικότητας:	3 %
– Πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων:	70 %
– Προτάσεις συντρόφων:	20 %
– Γνωστοποίηση ως (νέος) χρήστης:	5 %
– Εγγύηση επαφής:	2 %
- 15 Περαιτέρω, το δικαστήριο βασίστηκε στην παραδοχή ότι οι μερικές παροχές είχαν εκπληρωθεί ως το χρονικό σημείο της υπαναχώρησης της ενάγουσας στον ακόλουθο βαθμό:
– Έκθεση ανάλυσης προσωπικότητας:	100/100
– Πρόσβαση σε βάσεις δεδομένων:	4/365

- Προτάσεις συντρόφων: 50/100
 - Γνωστοποίηση ως (νέος) χρήστης: 4/365
 - Εγγύηση επαφής: 4/365
- 16 Ως προς τις μερικές παροχές «πρόσβαση στη βάση δεδομένων» και «προτάσεις συντρόφων», ωστόσο, το δικαστήριο εκκίνησε από την παραδοχή ότι η αξία τους δεν πραγματώθηκε σε συνεχή βάση, αλλά κατά τρόπο ιδιαίτερα έντονο κατά τις πρώτες ημέρες. Εστίασε από αυτή την άποψη στη συμπεριφορά ενός μέσου χρήστη και βασίστηκε κατά τον υπολογισμό της αξίας αυτών των μερικών παροχών, όπως πραγματώθηκε για την ενάγουσα, σε αντίστοιχες στατιστικές.
- 17 Εντούτοις, λαμβανομένων υπόψη των δυσχερειών που προξενεί ένας τέτοιος τρόπος υπολογισμού καθώς και της διαφάνειας για τον καταναλωτή που επιδιώκεται με την οδηγία 2011/83, καθώς και της ανοικτής διατύπωσης του άρθρου 14, παράγραφος 3, της οδηγίας 2011/83, φαίνεται εξίσου πιθανό ότι το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης θα μπορούσε να απαντήσει τα δύο πρώτα ερωτήματα θετικά, μη συμεριζόμενο κατ' αποτέλεσμα την ερμηνεία του ποσού αποζημίωσης που πρέπει κατά το άρθρο 14, παράγραφος 3, της οδηγίας 2011/83 να καταβληθεί από τον καταναλωτή ως «αντιστάθμιση αξίας», στην οποία έχει βασιστεί ο Γερμανός νομοθέτης. Κατά το σκεπτικό αυτό θα μπορούσε να μην επιτρέπεται η νοερή κατανομή της συμβατικά συμφωνημένης παροχής σε μερικές παροχές με διακριτές επιμέρους τιμές και θα μπορούσε να επιβάλλεται η αντιμετώπιση της παροχής ως ενότητας με ενιαία τιμή που εκπληρώνεται γραμμικά κατά τη συνολική διάρκεια της σύμβασης, ανεξαρτήτως διαφορετικών χρονικών σημείων εκπλήρωσης των μερικών παροχών και διαφορετικών ταχυτήτων πραγμάτωσης της αξίας.
- 18 Σε αυτή την περίπτωση θα έπρεπε αντιστοίχως το «ποσό ανάλογο προς τα παρασχεθέντα μέχρι τη στιγμή που ο καταναλωτής ενημέρωσε τον έμπορο ότι θα ασκήσει το δικαίωμα υπαναχώρησης, σε σύγκριση με την πλήρη κάλυψη της σύμβασης» να υπολογιστεί αμιγώς pro rata temporis, ήτοι 4/365 της συνολικής τιμής = 5,74 ευρώ.

Ερώτημα 3

- 19 Εντούτοις, η χορήγηση της έκθεσης ανάλυσης προσωπικότητας κατά την έναρξη της ισχύος της σύμβασης θα μπορούσε εξίσου να αξιολογηθεί ως αποσπαστή μερική παροχή, συνιστάμενη στην παροχή ψηφιακού περιεχομένου που δεν παραδίδεται σε ενσώματο μέσο, με αποτέλεσμα οι έννομες συνέπειες να καθορίζονται κατά περίπτωση από τις διατάξεις του άρθρου 16, στοιχείο ιγ', και του άρθρου 14, παράγραφος 4, στοιχείο β', σημείο ii, της οδηγίας μέσω των άρθρων 356, παράγραφος 5, και 357, παράγραφος 9, του Αστικού Κώδικα. Το αιτούν δικαστήριο δεν θεωρεί πιθανό κάτι τέτοιο, δεδομένης της εχθρικής προς τον καταναλωτή (μερικής) στέρησης του δικαιώματος υπαναχώρησης που συνεπιφέρει και λαμβανομένης υπόψη της αιτιολογικής σκέψης 30 της θέσης της

17ης Απριλίου 2019 ενόψει της έγκρισης οδηγίας για την τροποποίηση μεταξύ άλλων της οδηγίας 2011/83 («Σε περίπτωση αμφιβολίας για το κατά πόσον η σύμβαση είναι σύμβαση παροχής υπηρεσιών ή σύμβαση για την παροχή ψηφιακού περιεχομένου που δεν παρέχεται σε υλικό μέσο, θα πρέπει να εφαρμόζονται οι κανόνες που διέπουν το δικαίωμα υπαναχώρησης για τις υπηρεσίες»), ζητεί ωστόσο μια διευκρίνιση επί του σημείου αυτού.

Ερώτημα 4

- 20 Σε σχέση με τις σημαντικά διαφορετικές τιμές που προσφέρει η εναγομένη σε διαφορετικούς χρήστες για ανάλογες συμβατικές περιόδους, το δικαστήριο εκκινεί κατ' αρχήν από τη σκέψη ότι μια συνολική τιμή που είναι διπλάσια σε ύψος απ' ό,τι για άλλους χρήστες παρότι ο έμπορος υπόσχεται στους άλλους χρήστες την ίδια παροχή, ήτοι παροχή ίσης αξίας (όπου η αντικειμενική αξία μπορεί μάλιστα να είναι χαμηλότερη από όλες τις συνολικές τιμές), δεν θα μπορούσε παρά ταύτα να είναι «δυσανάλογα υψηλή», καθόσον δεν φτάνει το ύψος της αγοραίας τιμής ή το υπερβαίνει ελάχιστα μόνο. Και τούτο διότι το άρθρο 14, παράγραφος 3, της οδηγίας 2011/83 υπό το φως της αιτιολογικής σκέψης 50 συναρτά τη συνολική τιμή προς την τιμή αγοράς και επομένως όχι προς άλλες συνολικές τιμές του ίδιου εμπόρου, ούτε προς την αντικειμενική αξία της παροχής. Επιπλέον, στην αιτιολογική σκέψη 45 της θέσης του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου της 17ης Απριλίου 2019 ενόψει της έγκρισης οδηγίας για την τροποποίηση μεταξύ άλλων της οδηγίας 2011/83 τονίζεται ότι το λεγόμενο personalized pricing είναι κατ' αρχήν επιτρεπτό.